

**NORDRE LAND KOMMUNE
SÆRUTSKRIFT**

FINANSDEPARTEMENTET

Side 1 av 5

23. SEP. 2004

Saksnr. 04/1847-108
Arkivnr.

Saksbeh.: Magne Berget
Saksnr.: Utvalg
0089/04 Formannskapet

Arkivkode: 200
Møtedato
15.09.04

Lnr.: 007624/04
Arkivsaksnr.: 04/01646
Arkivnøkkel.: 200

Saksbehandler: ASK

Utskrift til:

- ✓ Finans- og tolldepartementet, Postboks 8008 Dep., 0030 Oslo
- Kommunens sentralforbund, Postboks 1378, Vika, 0033 Oslo

**HØRING OM SKATTEOPPKREVERUTVALGETS UTREDNING - NOU 2004:12
BEDRE SKATTEOPPKREVIING**

Sammendrag:

Rådmannen foreslår at skatteinnkreving og arbeidsgiverkontroll fortsatt må være et kommunalt ansvar.

Vedlegg:

Modeller for organisering av skatteoppkreverfunksjonen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Finansdepartementets utredning til høringsinstansene av 18.06.04.
Brev fra Kommunenes Sentralforbund av 02.07.04 – Høring på skatteoppkreverutvalgets utredning – NOU 2004:12 – Fortsatt kommunal skatteinnkreving – ikke statliggjøring.

Saksopplysninger:

Fellesinnkrevingen av inntektsskatt, formuesskatt, trygdeavgift, forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift utføres slik ordningen er i dag av de kommunale skatteoppkreverne på vegne av skattekreditorene; kommune, fylkeskommune, stat og folketrygd. Skatteoppkreverne har i nær tilknytning til denne virksomheten også ansvaret for arbeidsgiverkontrollen. Fellesinnkrevingen utgjør på landbasis for 2004 snaut 400 milliarder kroner.

Skatteoppkreverutvalgets utredning – NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving, er ved brev av 18.06.2004 fra Finansdepartementet sendt ut til høring med frist 01.10.04. Stortinget har både ved behandling av St.prp. 44 (ROSA-utredningen) i 1994, og ved behandlingen av St.prp. nr. 41 (STRADEC-utredningen) i 1996 avvist å statliggjøre skatteinnkrevingen i Norge.

Ved behandling av Oppgavefordelingsutvalgets tilrådninger, hvor bl.a. skatteinnkrevningen var foreslått overført til staten, ba Stortinget den 21.03.02 Regjeringen legge fram forslag til tiltak som kan gi resultatforbedringer når det gjelder skatteinnkreving mht. arbeidsgiverkontroll og innfordring både innenfor en fortsatt kommunal organisering av funksjonen og alternativt innenfor en statlig organisering.

Med dette mandat ble Skatteoppkreverutvalget oppnevnt og utredningen foreligger som NOU 2004:12. Utvalgets flertallsinnstilling tilrår at skatteoppkrevingen overføres fra kommunen til staten. Videre foreslås en rekke tiltak som kan gjennomføres uavhengig av organisatorisk løsning, som hyppigere rapportering og betaling av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift, innføring av gebyr ved betalingsmislighold og ved utleggstrekk, mer effektive sanksjoner og økt elektronisk tilgang til ulike registre. Utvalget anbefaler utredning og oppfølging på disse områdene.

Utvalget har vurdert tre alternative modeller for organisering av skatteoppkreverfunksjonen:
 Kommunal modell (som i dag)
 Blandet modell (modell med forskjøvet oppgavefordeling)
 Statlig modell.

I de to siste modellene foreslås skatteregnskap med fordeling og avregning, veiledning og informasjon, arbeidsgiverkontroll og frivillig inn- og utbetalinger overført til likningskontoret, som fra før er fastsettingsinstans for skatt og arbeidsgiveravgift.

I den blandende modellen foreslås at staten får tilført oppgavene med føring av skatteregnskapet, frivillig innbetaling og arbeidsgiverkontroll. Kommunens oppgave begrenses dermed til tvangsinnfordring av misligholdt krav. Skattefogdkontorene skal fortsette med innkreving av arveavgift og merverdiavgift.

I den statlige modellen legges tvangsinnkrevningen til statlige regionkontorer (anslagsvis 18 stk) , som også vil forestå tvangsinnfordring av merverdiavgift og arveavgift.

Utvalgets flertall (5 mot 2) anser en statlig organisering som mest naturlig ut fra oppgavens innhold og karakter.

KS framlegger sitt syn på skatteoppkrevingen i et enstemmig sentralstyrevedtak av 18.05.04 etter råd fra KS' sentrale rådmannsutvalg:

"1. KS mener skatteinnfordringen må være en kommunal eller en felleskommunal oppgave. Erfaringene vi har med skatteinnkreving som en kommunal oppgave er svært positive. Blant annet av hensyn til innbyggernes rettsikkerhet, skatteinnkrevningens brukervennlighet, ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll, og ikke minst den gode løsningsgraden for inndrivelse av skattekrav, gjør at KS mener at skatteinnkrevningen fortsatt må være en kommunal oppgave.

2. Kvaliteten på skatteinnkrevningen i Norge er meget god. KS mener at det finnes flere forbedringsmuligheter som ytterligere kan forbedre skatteinnkrevningen i Norge. De kan gjennomføres innenfor rammen av fortsatt kommunalt og lokalt ansvar for skatteinnkrevningen."

KS standpunkt er at skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal oppgave, og oppfordrer kommunene til å støtte dette. Videre angis følgende argumenter for fortsatt kommunalt ansvar:

Høy løsningsgrad/gode resultater

Kommunal skatteinnkreving har i snitt en løsningsgrad på 99% av utlignet skatt og er i verdenstoppen. Mye av det grunnleggende er nærhet til skatteyter. Kommunikasjon og oversikt er helt vesentlig.

Dagens skattebetalingsordning fungerer godt.

Den foreslåtte statlige organisasjonsmodellen innebærer at dagens velfungerende skattebetalingsordning erstattes av en statlig tvangsinnfordringsinstans. At frivillig betaling og tvangsinnfordring plasseres i forskjellige organisasjoner vil kunne oppleves uoversiktlig og stigmatiserende.

God rettssikkerhet

I dagens organisering er det etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom fastsettelse (statlig likningskontor) og innkreving (kommunal skatteoppkrever). Avstand mellom fastsettelse og innkreving av skatt er slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger.

God brukerservice

En landsomfattende undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at de kommunale skatteoppkreverkontorene scorer vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen.

Kommunalt økonomisk selvstyre

Det er avgjørende for et levedyktig, lokalt demokrati å kunne påvirke eget inntektsgrunnlag, og det skal være positiv sammenheng mellom den økonomiske utviklingen i lokalt næringsliv og nivået på lokale offentlige budsjetter. Ved en organisasjonsendring som innebærer at innfordringskompetansen i kommunene faller bort, reduseres kommunenes muligheter for å kunne påvirke sitt eget inntektsfundament.

Folkevalgt kontroll og innsyn

Dagens ordning gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll, bla. via skatteutvalgene. Sentralisering og sektorkontorer reduserer muligheten for folkevalgt innsyn.

Effektiv drift og ressursbruk

Kommunal skatteinnkreving medfører effektiv drift og ressursbruk ved at den gjennomføres i samme miljø som ivaretar kommunenes innkreving av egne krav, og opprettholder levedyktige innkrevingsmiljøer i de mindre kommunene.

Distriktpolitiske hensyn ivaretas

Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at lokalt næringsliv har kort avstand til sine viktigste offentlige samarbeidspartnere, og at innkrevingsmiljøer og arbeidsplasser opprettholdes i utkantstrøk.

Statliggjøring vil medføre betydelige overgangskostnader.

Det skal etableres nye kontorer med de etablerings- drifts- og planleggingskostnader det medfører. Ansettelse, opplæring og kompetanseoppbygging for nye skatteoppkrevere vil medføre en betydelige utfordring. Besparelsene på kommunal side antas å bli minimale.

Konsekvensene ikke utredet.

Konsekvensene av en eventuell statliggjøring er mangelfullt utredet. Spørsmål som om hvordan en eventuell statliggjøring skal skje – bla om dette vil kunne gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse – er overhodet ikke berørt i utredningen. Mangelen på analyser og konsekvensvurderinger av en eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen er en stor svakhet ved utredningen.

Vurdering:

De dokumentert gode resultatene ved kommunal skatteinnkreving er i hovedsak basert på nærhet til og kontakt med skyldnerne. Det er ikke nødvendigvis manglende betalingsvilje som skaper mislighold av krav, men like gjerne betalingsvnen som begrenser. Det å kunne forfekte en innfordringskultur/strategi bygget på kontakt for utarbeiding av realistiske betalingsløsninger skaper en positiv holdning til systemet og gir uttelling. Dette krever et lokalt basert innfordringsapparat med stor tilgjengelighet – fra kontorbesøk til oppsøkende virksomhet.

Tilsvarende er gjeldende hva angår informasjonsvirksomhet/kontroll/service ovenfor næringsdrivende. En helhetlig og samlet lokal skatteoppkreverfunksjon gir det beste grunnlag for rask oppfølging, relasjonsbygging og samarbeid.

Den statlige modellen synes bl.a. ut fra hva som er skjedd av organisasjonsendringer i Skatteetaten de seinere år å skape grunnlag for en sterk sentralisering.

Både i den blandede modellen og i den statlige modellen skilles tvangsinnfordring fra den øvrige tradisjonelle virksomhet ved skatteoppkreverfunksjonen. Dette vurderes som uheldig både for helheten i kontroll/innfordringsarbeidet og overfor skyldneren som vil kategoriseres som dårlig betaler i det øyeblikk saken passerer skillelinjen mellom frivillig betaling/tvangsinnfordring. Flexibiliteten i systemet blir sterkt svekket.

Samspeillet mellom håndteringen av skattekravene og kommunens egne krav vil bli sterkt skadelidende ved en utskilling av skatteoppkreverfunksjonen. Blant annet innkreves flere typer kommunale krav etter reglene i skattebetalingsloven, hvilket gir innfordringsfortrinn for disse kravene. Velfungerende motregningsrutiner mellom tilgodehavene og krav på begge områder vil vanskeliggjøres. Kommunens totale innfordringsmiljø vil bli vesentlig svekket ved en omorganisering som foreslått.

Besparingspotensialet på kommunal side ved å overføre funksjonen til Staten vurderes som minimalt, i og med at det må påregnes at rammetilskuddet til kommunene vil bli redusert i likhet med hva som var tilfelle ved overføring av skatteregnskapsrevisjonen til Staten i juli i år.

Prinsippet om at skatten fastsettes på inntekts-/ formuesgrunnlag uavhengig av betalingsmuligheter brytes ved forslaget om at likningskontorene også skal stå for deler av innbetalingshåndteringen.

Hva angår skatteoppkreverutvalgets forslag til funksjonelle forbedringstiltak uavhengig av valg av organisasjonsmodell, gir disse klart grunnlag for videreutredning som kan gi vesentlige forbedringsmuligheter. Mange av disse forslagene er tiltak som har vært etterlyst fra skatteoppkreverhold over lang tid.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å fatte slikt vedtak:

1. Nordre Land kommune mener at skatteinnkreving og arbeidsgiverkontroll fortsatt skal være et kommunalt ansvar.
2. Nordre Land kommune stiller seg positiv til en videre utredning av Skatteoppkreverutvalgets forslag til funksjonelle forbedringstiltak.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 18.august 2004

Lars Nordby
rådmann

Arild Skogen

Behandling i Formannskapet:**Vedtak:**

1. Nordre Land kommune mener at skatteinnkreving og arbeidsgiverkontroll fortsatt skal være et kommunalt ansvar.
2. Nordre Land kommune stiller seg positiv til en videre utredning av Skatteoppkreverutvalgets forslag til funksjonelle forbedringstiltak.

Rett utskrift:
16. september 2004

Vigdis Hagenberg